

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

60-1

100 Státní archeologický ústav 100 let moderní archeologie v českých zemích

BRNO 2019

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 60
Volume 60

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Lumír Poláček

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce

Mušov, „Na pískách“. Fragment lučkovité spony s pravoúhlou destičkou
a knoflíky (obr. 3, str. 146).

Cover Photography

Mušov, “Na pískách”. Fragment of the square-headed bow brooch decorated
with knobs (Fig. 3, Pg. 146).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2019
Náklad 400 ks

Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2019 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Resumé

Ostrovačice (Brno-venkov District), “Podsedyky”. Bronze Age. Settlement. Rescue excavation.

OTROKOVICE (OKR. ZLÍN)

„Na Pastvisku“, parc. č. 4612, 4611, 4610. Doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

*Lokalizace: ZM ČR 1:10 000, list 25-31-23 lze mís-
to s objekty lokalizovat v blízkém okolí bodu 466/260
mm od Z/J s. č.*

Při zemních pracích v rámci plošně rozsáhlejší akce „Suchá nádrž N2 Dolní Chrástě v k. ú. Otrokovice“ byly v jižní části stavby zjištěny dva zahloubené archeologické objekty. Jednalo se o dvě, téměř totožné zásobní jámy, zahloubené do písčitého podloží, jejichž výplně poskytly keramiku rámcově datovatelnou do doby bronzové. Zmíněné objekty indikují přítomnost dosud neznámého pravěkého sídliště situovaného pravděpodobně na téměř nezatelné terénní vyvýšenině na levém břehu vodoteče Habrůvky, převyšující současný terén maximálně o 2 m. Nevýrazný archeologický materiál byl získán také v okolí současného koryta zmíněné vodoteče – ten však byl pravděpodobně druhotně přemístěný. Dokončení zemních prací je plánováno na rok 2019.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Resumé

Otrokovice (Zlín District), “Na Pastvisku”. Two storage pits dating to the Bronze Age were excavated during flood protection landscaping. They signal the presence of a yet unknown settlement.

OTROKOVICE (K. Ú. KVÍTKOVICE U OTROKOVIC, OKR. ZLÍN)

„Přední mezicestí/Za chmelínem“, „Nábřeží“, „Chmelín“. Starší doba bronzová (nitranská kultura, věteřovská skupina), mladší až pozdní doba bronzová (KLPP – lužická až slezská fáze). Pohřebiště, sídliště, antropomorfní plastika. Záchranný výzkum.

*Lokalizace: ZM ČR 1:10 000 list 25-31-24, hra-
niční body výzkumu jsou určeny koordináty 130/38-
173/64-135/14 mm od Z/J s. č.*

V souvislosti s plánovaným budováním JV obchva-
tu Otrokovice probíhal od září 2017 předstihový zá-

chranný výzkum na třech plochách plánované stavby, který byl ukončen v červnu 2018. Výzkum navazoval na starší akce z let 2004–2005, při kterých byl zkoumán komunikační uzel nově připojované dálnice D55 na komunikaci I/49 (Čižmář, Geislerová eds. 2006, 243–244, Kohoutek 2006, 110–111, 132–133, 147–148, 159, 271).

Přípravné práce pro předstihový výzkum započaly v podzimních měsících roku 2017 dvěma rozsáhlými skrývkami v místě komunikačních uzlů u Napajedel, kde se však nepodařilo žádné výrazné stopy předchozího osídlení identifikovat. Velké množství archeologických objektů však poskytly svahy nevýrazného údolíčka na katastrálním území Kvítkovic u Otrokovice. Zde se podařilo již v listopadu 2017 (poloha „Nábřeží“) identifikovat první archeologické situace, mezi kterými se vyjímalo především 5 hrobů nitranské kultury z počátku starší doby bronzové. Semknutá skupina 4 hrobů (obr. 14), orientovaných delšími osami ve směru východ západ dala tušit, že místní podloží není pro dochování kosterních pozůstatků velmi vhodné – v jednom z hrobů se dochoval pouze obrys lebky s několika zuby, v dalším pak milodar v podobě reutilizované nádoby, upravené (zbroušené) do podoby mísy. Při plavení obsahu druhého ze zmíněných hrobů bylo zjištěno opět pouze několik zubů. U dalších dvou hrobů bylo možné díky alespoň částečně dochovaným skeletům určit uložení a pohřební ritus. V případě nejlépe zachovaných kosterních pozůstatků bylo možné s jistotou říci, že zemřelý jedinec byl uložen ve skrčené poloze na pravém boku s hlavou k východu, levá paže byla v pravém úhlu složena na břicho, pravá paže pak v ostrém úhlu mířila směrem k hlavě. Další hrob obsahoval spíše jen negativ („otisk“ či „šmouhu“) skeletu, i tak však bylo z odhalené situace možno určit uložení opět ve skrčené poloze na levém boku, tentokrát s hlavou k západu. Poslední z nitranských hrobů byl druhotně narušený zásobní jámou z mladší doby bronzové a dochovala se v něm pouze horní část skeletu. Opět se jednalo patrně o pohřeb ve skrčené poloze na levém boku s hlavou k západu – tento hrob byl oproti semknuté skupince orientací lehce odchýlen, ale dodržoval v podstatě stále směr delší osy V-Z. Mezi milodary se vyskytly charakteristické fajánsové korálky nebo drobný spirálový šperk. Několik hrobů přiřazených nitranské kultuře bylo prozkoumáno na ploše křížení nově budované dálnice D55 s komunikací I/49 i v etapě z let 2004–2005 J. Kohoutkem (2006, 147).

Po zimní přestávce došlo k rozsáhlému plošnému odkryvu v místě napojení na stávající komunikaci D55. Na odhalené ploše bylo prozkoumáno přes 100 dalších archeologických objektů, kterým dominovaly rozměrné exploatační jámy (hliníky) nebo charakteristické kruhové zásobní jámy. Osídlení v poloze „Přední mezicestí“ („Za chmelínem“) má nejméně dvě fáze osídlení. Starší je reprezentována tzv. věteřovskou skupinou ze sklonku starší doby bronzové, mladší